

netopýr

JO NESBØ

první případ Harryho Holea

FLEET

Jo Nesbø

Netopýr

netopýr **JO NESBØ**

první případ Harryho Holea

≡ KNIHA ZLIN

This translation has been published with the financial support of NORLA.

Copyright © Jo Nesbø 1997

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Kateřina Křišťůvková 2013

ISBN 978-80-7473-048-1

ISBN 978-80-7473-049-8 PDF

*It rose into space, its wings spread wide,
Then fell, its wings now a fluttering cape
Wrapped tight about the body of a man.*

Frank Miller

WALLA

Sydney, Andrew Kensington a tři hvězdičky

Něco bylo špatně.

Pracovnice pasové kontroly se nejprve zeširoka usmála: „*How are you, mate?*“

„*I'm fine,*“ zalhal Harry Hole. Před třiceti hodinami se vydal z Osla přes Londýn a od té doby, co v Bahrajnu přestoupil, seděl na jednom a téměř zatraceném sedadle před nouzovým východem. Z bezpečnostních důvodů se jeho opěradlo dalo sklopit jen nepatrně a Harryho kříž měl téměř namále, ještě než doletěli do Singapuru.

Nyní se žena za přepážkou už ani neusmívala.

Pročítala si s nápadným zájmem pas. Nedalo se určit, jestli ji zpočátku uvedla do tak dobré nálady Harryho fotografie nebo jeho příjmení.

„*Business?*“

Harry Hole tušil, že pracovníci pasové kontroly na většině jiných míst světa by dodali „*sir*“, ovšem tento typ formálních zdvořilostních frází není v Austrálii právě rozšířený, jak se dočetl. Nijak zvlášť mu to nevadilo, sám nebyl ani příliš zcestovalý, ani žádný snob, přál si jen se co možná nejrychleji dostat do postele v nějakém hotelovém pokoji.

„*Yes,*“ odpověděl a zabubnoval prsty na pult.

Právě v tu chvíli se pracovníci pasové kontroly ústa stáhla a zošklivěla a žena ostrým hlasem pronesla:

„Why isn't there a visa in your passport, sir?“

Harrymu poskočilo srdce, tak jak tento orgán nevyhnutelně činí, jestliže tuší, že se blíží katastrofa. Možná se tu výraz *„sir“* používá až ve chvíli, kdy se situace vyostří?

„Sorry, I forgot,“ zamumlal Harry a přitom si horečnatě šacoval náprsní kapsy. Proč mu nemohli vlepit to speciální vízum do pasu, jako to dělají u obyčejných víz? Přímou za sebou ve frontě slyšel slabé šumění walkmana a věděl, že to je jeho soused z letadla. Přehrával si stejnou kazetu celou cestu. A proč si on, Harry, nedokáže proboha nikdy zapamatovat, do které kapsy si co dává? Taky je vedro, ačkoli je téměř deset večer. Harry ucítil, že ho začíná svědit temeno.

Konečně našel příslušný doklad a položil ho s ulehčením na pult.

„Police officer, are you?“

Pracovnice pasové kontroly vzhlédla od speciálního víza a měřila si ho, avšak ústa už neměla přísně stažená.

„Doufám, že tady u nás nebyly zavražděny žádné norské blondýny...?“

Perlivě se zasmála a zvesela orazítkovala Harryho speciální vízum.

„Well, just one,“ odtušil Harry.

Příletová hala byla plná delegátů cestovních kanceláří a řidičů limuzín, kteří drželi v rukou cedule se jmény, avšak nikde žádný nápis „Hole“. Harry se už chystal, že si chytne taxík, když si k němu mezi cedulemi začal spěšně razit cestu černý muž ve světle modrých džínách a v havajské košili, s neobvykle širokým nosem a tmavými vlnitými vlasy.

„Mister Hou-li, I presume!“ konstatoval triumfálně.

Harry Hole se zamyslel. Připravil se na to, že zpočátku bude v Austrálii opravovat lidem výslovnost svého příjmení a vysvětlovat jim, že se čte „hůle“, aby si ho nepletli s *the hole*, tedy dírou. *Mister Hou-li*, tedy pan Svatý, byl přece jen lepší.

„*Andrew Kensington, how are ya?*“ zazubil se muž, napráhl k Harrymu obří dlaň a málem mu rozmačkal ruku.

„*Welcome to Sydney – hope you enjoyed the flight,*“ pokračoval ten cizí člověk srdečně, jako ozvěna letuščina hlášení před pouhými dvaceti minutami. Popadl Harryho celkem zánovní kufr a vydal se bez ohlížení k východu. Harry se ho držel v závěsu.

„Pracujete pro sydneyskou policii?“ začal.

„*Sure do, mate. Watch out!*“

Létací dveře udeřily Harryho do obličeje, přímo do nosu, až mu vyhrkly slzy. Špatná groteska by nemohla začít hůře. Harry si třel nos a norsky nadával. Kensington na něj soucitně hleděl.

„*Bloody doors, ay?*“ okomentoval to.

Harry neodpověděl. Nevěděl, co se tady na opačné straně zeměkoule na tohle odpovídá.

Na parkovišti odemkl Kensington zavazadlový prostor malé ojeté toyoty a kufr nasoukal dovnitř. „*Do you wanna drive, mate?*“ otázal se překvapeně.

Harry si uvědomil, že stojí na straně řidiče. Jistě, vždyť v Austrálii se jezdí vlevo. Sedadlo spolujezdce bylo ovšem natolik zavalené papíry, kazetami a odpadky, že si raději vlezl dozadu.

„*You must be an aborigine,*“ poznamenal ve chvíli, kdy najížděli na dálnici.

„*Guess there's no foolin' you, officer,*“ odtušil Kensington a mrkl do zrcátka.

„*In Norway we call you Australian negro.*“

Kensington se dál díval do zrcátka.

„Opravdu?“

Harry začal být nesvůj.

„Ehm, chtěl jsem tím jenom říct, že vaši předkové očividně nepatřili k vězňům, kteří sem byli posláni před dvěma sty lety z Anglie,“ omluvil se Harry, aby ukázal, že má přinejmenším základní povědomí o australské historii.

„To je pravda, moji předkové tu byli o trochu dřív. Abych byl přesný, tak už před čtyřiceti tisíci lety.“

Kensington se do zrcátka zazubil. Harry si slíbil, že bude chvíli držet pusu.

„Chápu. Mimochodem, já jsem Harry.“

„O. K., Harry, já jsem Andrew.“

Andrew obstaral mluvení pro zbytek cesty. Zavezl Harryho na King's Cross a vysvětlil mu, že tahle městská část je sydneyskou čtvrtí prostitutek a centrem obchodu s drogami a vůbec střediskem většiny nekalých činností ve městě. Zdá se, že na tomto čtverečním kilometru je každý druhý veřejný skandál spojen s nějakým zdejším hotelem nebo striptýzovým barem.

„Tak jsme tady,“ prohlásil Andrew najednou. Zajel k obrubníku, vyskočil z vozu a vytáhl ze zavazadlového prostoru Harryho kufr.

„*See ya tomorrow*,“ dodal a už byl i s autem pryč. Harry se ztuhlými zády a s počínající pásmovou nemocí stál najednou s kufrem osaměle na chodníku ve městě s počtem obyvatel přibližně odpovídajícím počtu obyvatel celého Norska a před ním zářil hotel Crescent. Vedle názvu hotelu se na dveřích skvěly tři hvězdičky. Osloská vrchní policejní náčelnice byla známá tím, že co se ubytování týče, není ke svým podřízeným příliš štedrá. Ale třeba to nebude tak hrozné. Určitě tam budou mít slevu pro státní zaměstnance a hosty, kteří jsou ochotni pronajmout si nejmenší pokoje, pomyslel si Harry.

Taky že měli.

Tasmánský čert, klaun a Švédka

Harry opatrně zaklepal na dveře šéfa policejního obvodu Sydney South.

„Vstupte,“ ozval se zevnitř hromový hlas.

Za dubovým psacím stolem stál u okna velký mohutný muž s impozantním pupkem. Zpod prořídle kšice mu trčelo šedé rozčuchané obočí, ale vrásky okolo očí naznačovaly úsměv.

„Harry Holy z norského Osla, *sir*.“

„Posaďte se, pane Holy. Vypadáte po ránu zatraceně čile. Jenom doufám, že to není tím, že byste navštívil kolegy z protidrogového.“ Neil McCormack se srdečně zasmál.

„Pásmová nemoc. Jsem od čtyř ráno vzhůru, *sir*,“ vysvětlil Harry.

„Jistě. To je jen takový můj vtípek. Měli jsme tu před několika lety poněkud větší interní aféru, víte. Deset policistů bylo odsouzeno mimo jiné za prodej drog – mezi sebou. Začali být podezřelí kvůli tomu, že pár z nich bylo nápadně čerstvých po celý den. No, moc k smíchu to vlastně není,“ uchechtl se McCormack vlídně, nasadil si brýle a zalistoval papíry před sebou.

„Takže vás sem poslali, abyste nám byl nápomocný při vyšetřování vraždy Inger Holterové, norské státní

občanky s pracovním vízem v Austrálii. Blondýna, pěkná dívka, podle snímků. Stáří dvacet tři let, je to tak?“

Harry přikývl. McCormack nyní zvažněl.

„Nalezli ji rybáři na pobřeží ve Watson's Bay, konkrétněji v The Gap Park. Byla polonahá, stopy na těle naznačují, že byla nejdříve znásilněna, poté uškrcena, avšak nebyly objeveny žádné pozůstatky spermatu. Potom byla pod rouškou tmy převezena do parku, kde bylo její tělo svrženo ze skály.“

McCormack se zašklebil.

„Při jenom trochu horším počasí by ji vlny jistě odnesly, ale takhle zůstala ležet mezi kameny a následujícího rána byla nalezena. Jak jsem říkal, nemáme žádné stopy spermatu, a to kvůli tomu, že pochvu měla rozřezanou jako rybí filet, takže ji mořská voda důkladně vymyla. Proto také nemáme žádné otisky prstů, zato známe přibližnou dobu úmrtí...“ McCormack si sundal brýle a promnul si obličej. „Ovšem chybí nám vrah. Co máte ksakru v úmyslu s tímhle udělat, pane Holy?“

Harry se chystal odpovědět, ke slovu se však nedostal.

„Jistě, máte v úmyslu být přítom, až toho hajzla dopadneme, mezitím informovat norský tisk, jak výtečně spolupracujeme, dávat pozor, abychom neurazili nikoho na norské ambasádě ani pozůstalé, a jinak si tu užívat prázdniny a poslat své drahé policejní náčelníci jeden či dva pohledy. Mimochodem, jak se má?“

„Pokud vím, tak dobře.“

„Je to fajn ženská. Vysvětlila vám snad, co se od vás očekává.“

„Jakžtakž. Mám se účastnit vyšetřo...“

„Super. Na to zapomeňte. Tady jsou nová pravidla. Číslo jedna: Od této chvíle budete poslouchat mě, mě a jenom mě. Číslo dvě: Nebudete se účastnit vůbec ničeho, k čemu vám nedám přímý příkaz. A číslo tři: Jediné porušení a letíte prvním možným spojem domů.“

McCormack to pronesl s úsměvem, avšak sdělení bylo jasné: Ruce pryč, jste tu jako pozorovatel. Harry si s sebou podle všeho mohl klidně vzít plavky a fotoaparát.

„Jestli jsem to dobře pochopil, byla Inger Holterová v Norsku jakási televizní celebrita?“

„Pseudocelebrita, *sir*. Moderovala před několika lety jeden pořad pro mládež. Než se tohle stalo, už se na ni začínalo zapomínat.“

„Ano, povídali mi, že ve vašich novinách se ta vražda dost probírá. Některé deníky sem už vyslaly svoje lidi. Řekli jsme jim, co víme, ale moc toho není, tak je to nejspíš brzy omrzí a odjedou domů. Nevědí, že tu jste, máme své vlastní způsoby, jak je odpálkovat, proto si s tím nemusíte dělat starosti.“

„Děkuju, *sir*,“ odpověděl Harry a myslel to vážně. Pomýšlení na to, že bude mít v patách ctižádostivé novináře z norského tisku, mu nepřípadalo ani trochu lákavé.

„O. K., pane Holy, budu k vám upřímný a povím vám, jak se věci mají. Můj šéf mi důrazně vysvětlil, že představitelé města Sydney by byli velice rádi, kdyby byl ten případ vyřešen co nejrychleji. Jako obvykle tu jde o politiku a ekonomii.“

„Ekonomii?“

„No, počítáme s tím, že v Sydney letos překročí výše nezaměstnanosti hranici deseti procent a město potřebuje každý dolar z turismu. V roce 2000 se tady budou konat olympijské hry a ze Skandinávie k nám proudí stále více turistů. Vražda, zvláště neobjasněná vražda, představuje pro město špatnou reklamu. Takže uděláme, co budeme moci, nasadili jsme na ten případ vyšetřovací tým o čtyřech lidech plus máme přednost při využívání vlastních prostředků a zdrojů – všech databází, kriminalisticko-technického personálu, lidí v laboratořích a tak dále.“

McCormack vytáhl papír, zahleděl se na něj a přitom svraštil obočí.

„Vlastně jste měl pracovat s Wadkinsem, ale protože si vás vyžádal speciálně Kensington, nevidím důvod mu nevyhovět.“

„*Sir*, vždyť mně je..., tedy já nevím...“

„Kensington je dobřej chlap. Nemáme tu moc domorodců, kteří by se dostali tak vysoko jako on.“

„Vážně?“

McCormack pokrčil rameny.

„Tak to prostě je. Takže, pane Holy, kdyby něco, víte, kde mě najdete. Nějaké otázky?“

„No, jen taková formalitka, *sir*. Rád bych věděl, jestli se výraz „*sir*“ tady u vás považuje za vhodné oslovení nadřízeného nebo jestli je to příliš...“

„Formální? Zkostnatělý? Ano, to asi je. Ale mně se to líbí. Připomíná mi to, že jsem šéf tady tohohle podniku.“ McCormack zařval smíchy a setkání uzavřel tím, že Harrymu mocně potřásl rukou.

„V lednu je v Austrálii turistická sezona,“ sdělil Andrew Harrymu, zatímco se sunuli dopravní zácpou kolem Circular Quay.

„Všichni si sem jezdí prohlížet Operu, plavit se lodí po The Harbour a očumovat holky na Bondi Beach. Škoda že musíš pracovat.“

Harry pokrčil rameny.

„Mně to nevadí. Při pomýšlení na turistické atrakce se začínám potit a nejradši bych někoho praštil.“

Dostali se na New South Head Road, kde toyota zrychlila a pokračovala východním směrem k Watson's Bay.

„Východní část Sydney není taková jako východní část Londýna,“ vysvětloval Andrew, zatímco míjeli jeden moderní dům za druhým. „Tahle oblast se jmenuje Double Bay. My jí říkáme Double Pay.“

„Kde bydlela Inger Holterová?“

„Chvilí společně se svým přítelem v Newtownu, ale potom, co se s ním rozešla, se přestěhovala do maličké garsonky v Glebe.“

„A co ten přítel?“

Andrew pokrčil rameny.

„Australan, počítačový inženýr, poznal ji, když sem před dvěma roky přijela na dovolenou. Na večer, kdy byla zavražděna, má alibi, navíc není zrovna prototyp vraha. *But ya never know, do ya?*“

Zaparkovali pod The Gap Park, který představoval jedny z mnoha sydneyjských „zelených plic“. K větrnému prostranství rozkládajícímu se vysoko nad Watson's Bay na severu a Tichým oceánem na východě vedly příkré kamenné schody. Jakmile otevřeli dveře auta, udeřilo je do tváří vedro. Andrew si nasadil velké sluneční brýle, které Harrymu připomněly jednoho norského pornokrále. Z nějakého důvodu si australský kolega dnes navlékl vypasovaný oblek a Harrymu připadalo, že ten mohutný černý muž vypadá maličko komicky, jak se před ním kolébá po cestičce nahoru k vyhlídce.

„Tady vidíš Tichý oceán, Harry. Další zastávka Nový Zéland, asi za dva tisíce kilometrů po vodě.“

Harry se rozhlédl. Západním směrem viděl centrum s Harbour Bridge, směrem severním pláž a plachetnice ve Watson's Bay a zelené Manly, předměstí na severní straně úžiny. Směrem na východ se horizont vlnil ve spektru nejrůznějších odstínů modré. Přímo před nimi spadaly prudce dolů skály a hluboko dole končily mořské vlny svou dlouhou pouť v hřmícím crescendo mezi kameny.

„O. K., Harry, tady stojíš na historické půdě,“ spustil Andrew. „V roce 1788 vyslali Angličané do Austrálie první loď s vězni. Bylo rozhodnuto, že se usadí v Botany Bay, několik mil jižněji odsud, jenže po přistání sám kapitán Phillip usoudil, že je tam krajina příliš nehos-

tinná, a vyslal na sever podél pobřeží malou loďku, jejíž posádka se měla poohlédnout po něčem lepším. Loď obeplula výspu, na které teď stojíme, a posádka našla nejlepší přístav na světě. O něco později sem dorazil kapitán Phillip se zbytkem flotily: s jedenácti loděmi, sedmi sty padesáti vězni, ženami i muži, čtyřmi sty námořníky, čtyřmi rotami námořní pěchoty a zásobami na dva roky. Jenže tahle země je drsnější, než vypadá, a Angličané nedokázali využívat přírodu tak, jak se tomu naučili Australci. Když sem za dva a půl roku připlula další loď se zásobami, byli Angličané na pokraji vyhladovění.“

„Zdá se ale, že se situace postupně zlepšila.“ Harry pokývl k sydneyským zeleným kopcům a ucítil, jak mu mezi lopatkami stéká kapka potu. Tohle vedro mu nahánělo husí kůže.

„Na straně Angličanů jistěže,“ přitakal Andrew a mocně si odplivl přes hranu skály. Sledovali plivanec, jak chvíli padá, než se rozplynul ve větru.

„Ta holka měla vlastně štěstí, že nezažila ten pád,“ prohodil. „Musela se přitom potlouct o skálu, protože když ji našli, měla po těle mnoho hlubokých otevřených ran.“

„Jak dlouho byla mrtvá, než ji našli?“

Andrew se zašklebil. „Policejní doktor tvrdil, že osmačtyřicet hodin. Ale...“

Pozvedl palec k ústům. Harry přikývl. Policejní doktor je tedy násoska.

„A ty jsi k přesným číslům skeptický?“

„Byla nalezena v pátek ráno, tak řekněme, že zemřela někdy během středecní noci.“

„Nějaké stopy na místě?“

„Jak sis jistě všiml, dá se autem zaparkovat přímo tady dole, lokalita není v noci osvětlená a v tu dobu bývá také celkem liduprázdná. Nepřihlásili se nám žád-

ní svědci a upřímně řečeno ani nepočítám s tím, že by se nějací ještě ohlásili.“

„Tak co uděláme teď?“

„Uděláme to, co mi šéf uložil, totiž půjdeme do restaurace a pustíme trochu žilou státnímu rozpočtu na reprezentaci. Přece jenom jsi tu nejvyšší zástupce norské policie v okruhu více než dvou tisíc kilometrů. Příjemnějším.“

Andrew a Harry seděli u stolu s bílým ubrusem. Rybí restaurace Doyle's se nacházela v nejzazší části Watson's Bay a od oceánu ji dělila pouze malá písčná pláž.

„Směšně krásné, že?“ prohodil Andrew.

„Jako křiklavá fotka z prospektu.“ Na pláži přímo před nimi si na pozadí azurově modrého oceánu a úrodných zelených kopců s hrdým panoramatem Sydney stavěli chlapeček a holčička hrad z písku.

Harry si dal hřebenatky a tasamánského pstruha, Andrew australského platýse, o jehož existenci Harry snad nikdy předtím neslyšel. Andrew objednal lahev Chardonnay Rosemount, o němž prohlásil, že se k tomuhle jídlu vůbec nehodí, ale je bílé, dobré a vejde se nám akorát do rozpočtu; mírně se podivil, když mu Harry vysvětlil, že nepije alkohol.

„Kvaker?“ zeptal se.

„Nic takového,“ odpověděl Harry.

Doyle's byla stará rodinná restaurace se specializací na ryby, a jak Andrew zdůraznil, v Sydney měla pověst jednoho z nejlepších podniků. Sezona vrcholila a bylo tu našlapáno, Harry si říkal, že právě kvůli tomu asi není tak snadné upoutat pozornost obsluhy.

„Číšníci jsou tu jako planeta Pluto,“ konstatoval Andrew popuzeně. „Obíhají úplně na periferii, objevují se pouze každých dvacet let, a i pak je nemožné je spatřit pouhým okem.“